

INTERNAT: Tilbygget til høyre for hovedhuset på Møglestu ble bygget som internat til husmorskolen. Boliger er planlagt bygget på eiendommen, og tilbygget rives.

Skeptisk til småhus og vei

● Fylkeskommunen er skeptisk til småhusbebyggelse på Møglestu

Lillesand kommunes planer om å benytte deler av gården Møglestu til variert boligbebyggelse, faller ikke i god jord hos fylkeskommunens seksjon for kulturminnevern. Der er de skeptiske til småhusbebyggelse og ny vei gjennom området.

ANNE MARTA SVENDSEN

anne.marta.svensen@lp.no

I forbindelse med delregulering av Gamle Møglestu gård som eiendommen kalles, har nå fylkeskommunen og riksantikvaren kommet med innspill til meldingen om oppstart av delregulering på Møglestu der man legger opp til variert boligbebyggelse og riving av tilbygget til det fredede hovedhuset i tillegg til garasjen.

Verneverdig gårdsanlegg.

– Planområdet er regulert til bevaring og består av et verneverdig gårdsanlegg med fredet hovedbygning. Området utgjør en sentral del av det historiske kulturlandskapet rundt Vestre Moland kirke, påpeker man ved fylkeskommunens seksjon for kulturminnevern.

Kommunen selger

Ny aktivitet skal legge til rette for bedre bruk av de verneverdige bygningene, heter det blant annet i planforslaget. Etter en reguleringsmessig avklaring ønsker Lillesand

KOMMENTAR: Ingeborg Rose Melz har på vegne av fylket kommet med innspill. **ARKIV**

kommune å gå ut på markedet og selge området hvor det kan bygges bolig.

Kulturminnevernseksjonen vil kunne støtte en ny bebyggelse som tar tilstrekkelig hensyn til langsiktig vern av områdets kulturminner og kulturmiljø. Men de er skeptiske til småhusbebyggelse og ny vei gjennom anlegget. Det vil bryte opp den historiske gårdsstrukturen, påpeker de, og sier at ny bebyggelse bør knyttes til eksisterende volumer.

Parken må bevares

Parkanlegget er tett knyttet til hovedbygningen og har høy verneverdi. Hele parken med alleen, samt spor etter tidligere anlegg må bevares, og likeledes gårdsstruk-

turen som del av det historiske kulturlandskapet, sier kulturminnevernseksjonen som vil uttale seg konkret til tiltakene i planen når detaljreguleringen er lagt ut på høring og når en konsekvensutredning foreligger.

Kulturhistorisk bevarings-område

Hele planområdet er regulert til kulturhistorisk bevaringsområde på grunn av beliggenhet, alder og stedets historie, påpekes det i innspillet fra fylket. Møglestu gård var i privat eie inntil Vestre Moland kommune kjøpte den i 1899, til bruk som aldershjem blant annet. Fra 1917 til 2006 har gården vært benyttet til ulike former for undervisning. Det meste av tiden som husmorskole med gårdsdrift og hagebruk. Tilbygget til hovedbygningen ble ført opp på 1950 – 1970 tallet. Hovedbygningen ble fredet i 1923. Den ble oppført i 1805 av Stener Stenersen.

Kulturlandskapet har stor tidsdybde

Avdeling for kulturminnevern i fylket

punkt med gamle ferdselsveier, omkranset av fruktbare åpne jorder. Landskapets historiske lesbarhet må bevares, sier kulturminne-

vernavdelingen som konkluderer sitt innspill med at de vil kunne støtte en bebyggelse som tar tilstrekkelig hensyn til områdets kulturminner og kulturmiljø.

Automatisk fredede kulturminner

Fylkeskommunen mener det er nødvendig med en arkeologisk registrering for å avklare forholdet til automatisk fredede kulturminner innenfor planområdet, skjønt de ikke har kjennskap til at det skal være slike minner innenfor området. Men på utsiden av planområdet er det gravhauger og gravfelt fra jernalder og middelalderkirke med tilhørende middelalderkirkegård.

– Basert på dette og fylkeskommunens kunnskap om planområdet, har planområdet et høyt potensial for uregistrerte automatisk fredede kulturminner, uttaler fylkeskommunen. Lillesand kommune har derfor en undersøkelsesplikt, og vil få et overslag over registreringsomfang. Kostnadene må kommunen som eier, betale.

Riksantikvarens ansvarsområde

Riksantikvaren har også vært inne i saken og påpeker kirkens og kirkestedets betydning i området, og eventuelle nye tiltak som kan skade eller virke utilbørlig skjæmmende. Også han vil uttale seg konkret til tiltakene i planen når detaljreguleringen blir lagt ut til høring og konsekvensutredning for området er utarbeidet.

Riksantikvaren understreker at middelalderkirkestedet med den automatisk fredede kirken er kulturminner i et kulturmiljø av nasjonal verdi, slik at reguleringsplanen må ta tilstrekkelig hensyn til disse verdiene.

Møglestu og fredningen

Om bygningen og fredningen sier fylkeskommunen: Hovedbygningen ble fredet i 1923. Det er en klassisistisk bygning i 2 ½ etager. Den ble oppført i 1805 av Stener Stenersen, som da rev eldre bygninger på stedet. Stenersen var en velstående skipsreder og kjøpmann. "Formålet med fredningen er å bevare hovedbygningen på Møglestu som et arkitekturhistorisk og kulturhistorisk viktig eksempel på den innflytelsen handelsforbindelsen med England fikk i Kristiansandsområdet tidlig på 1800-tallet ved utforming av nye og store bygninger."

Vernet omfatter eksteriør og interiør, samt fast inventar. De kulturhistoriske verdiene ved anlegget er særlig knyttet til bygningens konstruksjon, planløsning, utforming, bygningsdetaljer, og beliggenhet.

Parkanlegget ble i 1923 beskrevet som delvis ødelagt, men som "en park i engelsk stil med slyngende ganger, grotte, lysthus, en forsønknet, av hassel overvokset plads som bruktes til spisestue, etc. og i forbindelse hermed et strengt anlegg med lysthus i fonden og minstestøtte over en eier, likesom der fandtes en karusedam og en bæk med broer over."